

Súd: Okresný súd Dolný Kubín  
Spisová značka: 6P/70/2012  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412205255  
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá  
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2013:5412205255.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou JUDr. Janou Veselou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne, dieťa rodičov matka: H. G. K., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. F., S. XXXX/XX a otec: V. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. F., S. XXX/XX, prechodne bytom A. Č. XX, v konaní o návrhu matky na zníženie výživného, takto

### rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.11.2012, matka žiadala, aby súd znížil výživné na výživu mal. J., nar. XX.XX.XXXX a matke určil prispievať na jeho výživu sumu vo výške 30% životného minima nezaopatreného dieťaťa počnúc dňom 01.12.2012, vždy do každého 15. dňa v mesiaci k rukám otca dieťaťa.

Návrh odôvodnila tým, že manželstvo s otcom mal. J. bolo rozvedené dňa 13.07.2010 na Okresnom súde v Dolnom Kubíne a zároveň bolo určené výživné na syna J. K., X. XX.XX.XXXX, pochádzajúceho z manželstva vo výške 60,- eur mesačne. V súčasnej dobe je od 01.12.2011 nezamestnaná, odkedy je aj evidovaná na odbore služieb zamestnanosti v Dolnom Kubíne ako uchádzačka o zamestnanie. O prácu sa uchádzala vo viacerých firmách, ale doposiaľ sa jej nepodarilo zamestnať. Od 01.12.2011 do 31.05.2012 poberala dávku v nezamestnanosti zo Sociálnej poisťovne v Dolnom Kubíne a od 01.07.2013 je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. V hmotnej núdzi je posudzovaná spolu s dcérou H. K., X. XX.XX.XXXX, ktorá je študentkou vysokej školy. Nakoľko jej finančná situácia nie je priaznivá, v súčasnosti má príjem, ktorý jej zabezpečuje len základné životné potreby, nie je schopná prispievať na výživu maloletého sumou 60,- eur mesačne a preto žiada o jeho zníženie.

Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, vyjadrením kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dokladmi, ktoré do spisu predložili rodičia a ktoré vyžiadal súd. Súčasne sa súd v rámci dokazovania oboznámil s rozsudkami tunajšieho súdu č.k. 4C/80/2009-113 zo dňa 13.07.2010 a č.k. 6P/37/2012-48 zo dňa 24.09.2012, ako aj obsahom zápisnice z pojednávania zo dňa 08.01.2013 vo veci tunajšieho súdu č.k. 4P/61/2012.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že žiada znížiť výživné z dôvodu, že nie je schopná ho platiť, pretože má dávky v hmotnej núdzi vo výške 138, - eur mesačne a len za byt doteraz platila 150,- eur mesačne.

Odtiaľto to bude 155,- eur mesačne, ďalej platí zálohy elektriny vo výške 33,- eur mesačne. Býva v byte, ktorý patrí jej a bývalému manželovi, s dcérou H., ktorá študuje na vysokej škole. Syn J. v auguste roku 2012 odišiel bývať do J., pretože od septembra tam začal navštevovať strednú školu. Na S. však chodieval a chodievala každý druhý týždeň, cez vianočné prázdniny bol u nej celých 16 dní. Podľa nej by chodil aj častejšie, ale hráva futbal a chodievala cez víkendy na zápasy. Po rozvoze J. býval dva a pol roka s ňou a tak sa s jeho otcom dohodli, že keď je V. s ním, tak si nebudú navzájom platiť výživné. Od augusta 2012 výživné neplatila, keď J. bol aj tak stále cez víkendy u nej, čo jeho otcovi vyhovovalo, lebo bol vtedy u priateľky. Finančne jej vypomáha jej rodina. J. je okrem bežných ochorení zdravý.

Otec v úvode pojednávania so znížením výživného podľa návrhu matky súhlasil, vo svojej výpovedi následne toto stanovisko zmenil a uviedol, že s podaným návrhom a so znížením výživného nesúhlasí. Ďalej uviedol, že stále pracuje v J., od tohto roku už na dobu neurčitú. V lete by si chcel kúpiť byt, čo závisí od toho, ako dopadne vyporiadanie bytu, ktorý majú spoločný s bývalou manželkou. Konanie o vyporiadanie BSM nie je skončené, pretože proti prvostupňovému rozsudku podal odvolanie a vec sa nachádza na Krajskom súde v Žiline. Momentálne býva v rodinnom dome, ktorý patrí jeho bratovi a býva tam spolu so synom J.. V. chce ísť tiež do J., zatiaľ býva u jeho rodičov, pretože ešte navštevuje strednú školu v G., ktorú končí v máji. Aj preto chce vyriešiť ich bytovú otázku v J.. Bývalá manželka má na byte nedoplatok vyše 500,- eur. On zo svojho príjmu, ktorý má vo výške okolo 1.000,- eur spláca dva úvery spolu vo výške 320,- eur mesačne. Jeden z nich je na mamu a ten brali spolu s bývalou manželkou na kúpu auta a druhý úver brali na rekonštrukciu bytu, kde sú na zmluve obidvaja. Okrem toho spláca úvery, ktoré si už bral sám na opravu ich auta. Bratovi dáva za bývanie v J. 100,- eur mesačne, o čom súdu predložil čestné prehlásenie v konaní 6P/37/2012. Takisto 100,- eur dáva svojim rodičom na V., o čom tiež súdu v konaní 6P/37/2012 predložil čestné prehlásenie. 11,- eur platí V. internet v A., sebe úrazovú poisťku 83,- eur ročne a zákonnú poisťku na auto 64,- eur ročne. J. má školu blízko ich bydliska, kde mu platí obedy, ktoré mu sťahujú priamo z výplaty. Obeduje v tej istej jedálni ako on a obed vyjde na 70 alebo 80 centov. V úvode školského roka platil 25,- eur, nevie o čo išlo, asi ZRPŠ a tiež nejaké učebnice na angličtinu. Na stužkovú sa zatiaľ neskladajú. Platí mu futbalové tréningy v sume 10,- eur mesačne, a to od novembra minulého roku. Oblečenie a obuv mu kupuje on spolu s jeho rodičmi, ktorí mu pomáhajú. J. chodieval na S. zhruba každé dva týždne, keď ide aj on, tak ho vezie na aute a keď ide sám, tak mu dáva peniaze na vlak. Jedna cesta vyjde okolo 3,- eur. Odkedy J. býva v J., tak matka výživné neplatí vôbec. Keď sa s matkou J. rozvázali, tento navštevoval Základnú školu v G. F..

Opatrovník maloletého navrhol návrh matky zamietnuť, pretože o zamestnanie prišla vlastnou vinou a potreby maloletého odôvodňujú doterajšie výživné.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že naposledy bolo o výživnom pre maloletého J. rozhodované dňa 13.07.2010, kedy rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4C/80/2009-113 bolo rozvedené manželstvo rodičov, maloletý J. bol spolu s bratom V., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvoze zverený do osobnej starostlivosti otca a matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého J. sumou 60,- eur mesačne a na výživu maloletého V. sumou 100,- eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.08.2010 (rozsudok sa nachádza na č.l. 6 až 10 spisu).

Podľa § 78 ods.1/ prvá veta zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej už len "Zákon o rodine"), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Vychádzajúc z citovaného ustanovenia súd skúmal, či od času posledného rozhodovania nastala taká zmena pomerov na strane maloletého alebo (resp. a súčasne) na strane niektorého z rodičov (resp. oboch), ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o výživnom - v tomto prípade rozsudku tunajšieho súdu č.k. 4C/80/2009-113 zo dňa 13.07.2010 vo výroku o výživnom. Na tomto mieste súd uvádza, že pre zmenu rozhodnutia o výživnom sa vyžaduje, aby išlo o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a

preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiály vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu.

V čase posledného rozhodovania matka maloletého J. racovala ako učiteľka Základnej školy v B. s priemerným mesačným príjmom za obdobie 1/2010-4/2010 vo výške 676,19 eur . Otec maloletého J. pracoval v spoločnosti M. H. K., R..K..S., J., kde začal pracovať od marca 2010 a jeho príjem bol v období od 3/2010-6/2010 vo výške 565,91 eur. Maloletý J. v čase posledného rozhodovania navštevoval Základnú školu v G.. Okrem maloletého J. a jeho brata V. mala matka vyživovaciu povinnosť k dcére H. z predchádzajúceho manželstva.

Vyživovacia povinnosť matky k dcére H. trvá aj v súčasnosti, keď H. je študentkou denného vysokoškolského štúdia (správa na č.l. 23 spisu). Matke, ani otcovi tak od času posledného rozhodovania neubudla, ale ani nepribudla žiadna vyživovacia povinnosť. Syn V. je síce plnoletý, avšak je študentom strednej školy. Návrh matky, ktorým sa domáhala zníženia výživného pre syna V., ktoré konanie sa vedie na tunajšom súde pod č.k. 4P/61/2012 bol na pojednávaní dňa 08.01.2012 zamietnutý.

Pokiaľ ide o pomery matky, tieto sa od času posledného rozhodovania zmenili závažným spôsobom. Ako už bolo uvedené v čase posledného rozhodovania dosahovala príjem zo zamestnania vo výške 676,19 eur. V súčasnosti je nezamestnaná. Jej jediným príjmom sú dávky v hmotnej núdzi vo výške 138,59 eur mesačne, ktoré jej boli priznané od 01.07.2012. Matka je spoločne posudzovaná s dcérou H., preto sa za príjem považuje aj výživné, ktoré bolo pre dcéru H. určené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3C/170/2007-54 zo dňa 03.09.2008 v sume 69,71 eur mesačne (správy ÚPSVaR Dolný Kubín na č.l. 23 a 27 spisu). Matka poberá prídavok na dcéru H. vo výške 22,54 eur mesačne (správa ÚPSVaR Dolný Kubín na č.l. 21 spisu). Z uvedeného vyplýva, že u matky došlo k značnému poklesu jej príjmu do takej miery, že nemôže byť schopná plnohodnotne plniť súdom určenú výšku výživného pre maloletého J.. Súd však na tento faktický stav v príjmových pomeroch matky prihliadnuť nemohol, a to s poukazom na nasledujúce ustanovenia Zákona o rodine.

Podľa § 75ods. 1/Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Vzdaním sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu môže v konkrétnom prípade byť napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru.

Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 6P/37/2012-48 zo dňa 24.09.2012 mal súd preukázané, že matka maloletého sa stala nezamestnanou potom, čo s ňou doterajší zamestnávateľ (B. Š. Ž.) ukončil pracovný pomer dohodou, pričom ku skončeniu pracovného pomeru by nedošlo, keby navrhovateľka v roku 2011 opakovane neporušila pracovnú disciplínu, a to kvôli alkoholu.

Pokiaľ teda matka maloletého stratila zamestnanie a príjem z neho vlastným zavinením (porušením pracovnej disciplíny), súd pri skúmaní jej pomerov musel vychádzať z jej príjmu, ktorý by dosahovala, nebyť skočenia pracovného pomeru z dôvodov na jej strane. Súd teda nevychádzal z jej faktického, ale potencionálneho príjmu, čo má potom za následok záver, že k zmene príjmu matky od času posledného rozhodovania nedošlo.

Súčasne súd preskúmal súčasné pomery otca a porovnávajúc ich s pomermi v čase posledného rozhodovania možno konštatovať, že príjem otca sa značne zvýšil, a to zo sumy 565,91 eur na 976,90 eur (priemer čistého mesačného príjmu za obdobie od 1-7/2012 a 9-12/2012). Táto sama skutočnosť by, izolovane od ostatných okolností prejednávanej veci, mohla byť dôvodom na zníženie výživného. V predmetnej veci tomu však nie je. Maloletý J. má toho času 16 rokov. S ohľadom na tento vek nemožno konštatovať, že by si rodičia mohli plniť svoju vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere osobnou starostlivosťou o neho, tak ako je tomu prípade detí útleho veku. Vyživovacia povinnosť u dieťaťa takéhoto veku má preto prevažne peňažnú formu. Matke bola určená vyživovacia povinnosť voči maloletému vo výške 60,- eur, a to pred takmer dva a pol rokom. Odvtedy sa stal maloletý J. študentom strednej školy, nebýva už s matkou (ale s otcom), ku ktorej chodíva na niektoré víkendy, v súvislosti s čím vznikajú výdavky na cestovné z J. do G. F. a späť (pokiaľ necestuje aj s otcom na aute). Hráva futbal a za tréningy otec platí, podľa jeho vyjadrenia, 10,- eur mesačne. Zvýšené výdavky J., oproti času posledného rozhodovania, uhrádza otec. Zhrnúc doteraz uvedené, súd dospel k záveru, že doteraz určené výživné je tak nízke oproti potrebám maloletého J., že jeho ďalšie zníženie neodvodňuje ani značné zvýšenie príjmových pomerov na strane jeho otca. Nehovoriac o tom, že matka by doterajšie výživné v sume 60,- eur bola zo svojho potencionálneho príjmu (676,17 eur) schopná platiť. Zhrnúc doteraz uvedené, súd dospel k záveru, že návrh matky na zníženie výživného je nedôvodný a preto ho v celom rozsahu zamietol.

Pri svojom rozhodovaní súd nebral do úvahy rodičmi uvádzané výdavky, pretože žiadne z týchto výdavkov nemali povahu výdavkov, ktoré by mali prednosť pred výživným (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, keďže toto konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

#### **Poučenie:**

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,.
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).